



เอกสารประกอบการเรียนการสอน

วิชา การเขียนบทภาพยนตร์

บทที่ 3 : ทรีตเมนต์ (Treatment หรือ Film Treatment)

ผู้สอน : อ.ดร.พงศวีร์ สุภานนท์

## ความหมาย กับ ทรีตเมนต์ (Treatment หรือ

คำว่า “ทรีตเมนต์” นี้ เชื่อว่านักศึกษาหลายคนคงได้ยินคำนี้จนคุ้นหู โดยเฉพาะในวงการเครื่องสำอาง อาจจะหมายถึงครีมรองพื้นหรือวงการเครื่องยนต์ทั้งหลาย หมายถึง หัวเชื้อน้ำมันเครื่อง รวมทั้งวงการแพทย์ในเชิงรักษาผิวหนังตามสูตรต่างๆ เป็นต้น

คำว่า “ทรีต” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Treat”

หมายถึง การ(ไป)ดำเนินการกระทำให้เกิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

**คำว่า “ทรีต” (“Treat”) ในภาพยนตร์ จึงหมายถึง การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อภาษาบรรยายเรื่องราว ให้เป็นถ้อยคำที่อ่านแล้วเกิดภาพลักษณ์ตามไปได้ ซึ่งภาษาอังกฤษ เรียกว่า ฟิล์ม ทรีตเมนต์ (Film treatment)**

### \* ขั้นตอนการทรีตเมนต์

หลังจากที่ดำเนินการเขียนโครงร่างแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำโครงร่างไปเขียนเป็นทรีตเมนต์ ซึ่งโรลันโด กิอูสตี (Rolando Giustini) เจ้าของแผนภูมิพื้นฐานของการเขียนบทที่เรานำมาใช้เป็นมาตรฐานในการศึกษา ได้อธิบายถึงขั้นตอนในการ “ทรีต” โครงร่าง (the Outline) ออกมาเป็นทรีตเมนต์ ไว้ 3 ขั้นตอน

1. ขั้นบูรณาการ (integration)
2. ขั้นตีความ (interpretation)
3. ขั้นทำให้สมบูรณ์ (completion)

#### 1. ขั้นบูรณาการ (integration)

คือ การยกเอาลำดับข้อต่างๆ ในโครงร่างออกแล้วเรียบเรียงเขียนขึ้นมาใหม่เป็นความเรียง

#### 2. ขั้นตีความ (interpretation)

2.1 ใช้ถ้อยคำที่เป็นการสร้างภาพลักษณ์เข้าแทนที่วลีและถ้อยคำที่เป็นนามธรรม หรือเขียนใหม่เป็นรูปธรรม

2.2 สร้างบรรยากาศและรูปลักษณ์ของภาพยนตร์ โดยบรรยายสถานที่ และฉากต่างๆ

#### 3. ขั้นทำให้สมบูรณ์ (completion)

3.1 บรรยายเอ็กชันของตัวละครให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3.2 เพิ่มเติมรายละเอียดทั้งหมดของพล็อต

3.3 ระบุประเด็นของบทเจรจา แล้วเขียนให้เข้ารูปแบบของฟิล์ม ทริตเมนต์

### ตัวอย่างการเขียนทริตเมนต์จากโครงร่าง

#### โครงร่าง

1. โจ บอนเนอร์ เป็นชายหนุ่มผู้มองโลกผิดไปจากความเป็นจริง และไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต เขาพำนักอยู่ในเขตมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งของฟิลาเดเฟีย ตอนช่วงปีพ.ศ.2513 – พ.ศ. 2523
2. โจออกมาจากอพาร์ตเมนต์ของเขาอีกครั้ง หลังจากทั้งวันที่ล้มเหลวได้ผ่านไป เขาไปที่ร้านขายของและพบกับแมรี่ เขารู้สึกสนใจเธอ จึงขออนัดพบ หลังจากที่เธอเลิกงาน

#### การเขียนtreatment

1. ฉากแรกของหนังจะเปิดตัวอย่างไร (เห็นบรรยากาศ - สถานที่)
2. ฉากเปิดตัวเอก พระเอก - นางเอก เป็นอย่างไร (เห็นบรรยากาศ – สถานที่-แอ็คชั่นตัวละคร)
3. เกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง (1 เหตุการณ์ = 1 ย่อหน้า)
4. ตอนจบ \*\*\* บอกรายละเอียดให้ชัดเจน
5. ภาพปิดท้ายของหนังเราเป็นอย่างไร

ทริตเมนต์

หนังสือเปิดฉากขึ้นด้วยการแพนให้เห็นสภาพเมืองฟิลาเดเฟีย (สถานที่)  
มันเป็นบ่ายจัดของวันที่อากาศร้อนอบอ้าว เวลาเย็นที่ลิบคลานใกล้เข้ามาได้ทำให้ความ  
ร้อนลดลงเลย คลื่นความร้อนเด่นระยิบ (สถานที่)

(บทพูดขาด) ชายหนุ่มคนหนึ่ง ซึ่งเราจะได้รู้จักเขาในนามของโจ บอนเนอร์ (ตัวละคร)  
ดูราวจะผุดขึ้นมาท่ามกลางความร้อนระยิบของฟุตบอล เมื่อเขาเดินขึ้น (อีกชั้น)  
มาจากสถานีรถไฟใต้ดิน เขาเดินเข้าไปตามถนน แดดยามบ่ายจัด (อารมณ์) ก่อให้เกิดเงา  
ยาวพาดออกจากตัวเขา

หลังจากได้ตระเวนหางานมาทั้งวันโดยไร้ผล โจกลับไปยังอพาร์ทเมนต์ (อีกชั้น)  
รกรุงรัง ในแสงสลัวภายในอพาร์ทเมนต์ เขาตรงไปที่ตู้เย็น  
(อีกชั้น) เปิดหาเบียร์ พลันก็ระลึกถึงสาวสวยผมสีน้ำตาลเข้ม (ตัวละคร) ซึ่งชายเบียร์ให้เขา  
(อีกชั้น) เขาออกไปที่บาร์อีก ที่นั่นภายใต้บรรยากาศสบายเป็นกันเอง (บรรยากาศ)  
เขาก็ลืมปัญหาของตัวเองสนิท แล้วเริ่มต้นพูดคุยกับเมรี่สาวบาร์ผู้นั้น เมรี่มีผมสีน้ำตาล  
สวยสะกดตา อายุปลายยี่สิบ (บุคลิกตัวละคร)  
(อีกชั้น) เธอจำเขาได้ในทันทีแล้วเชื่อว่าเขาจะมาบ่นเรื่องเบียร์ที่ซื้อไปหรือ (บทเจรจา)  
(อีกชั้นและบทเจรจา) เขาบอกเธอว่าไม่อยากดื่มคนเดียว และถามว่าเธออยากจะทำอะไรหลังเลิก  
งานหรือไม่

หมายเหตุ จากข้างต้นเป็นการเขียนทริตเมนต์จากโครงร่าง ซึ่งทริตเมนต์ดังกล่าวนี้เป็นเพียง  
รูปแบบหนึ่งเท่านั้น การเขียนทริตเมนต์โครงร่างนี้ ยังทำได้อีกหลายรูปแบบ ทั้งหยาบ หรือ  
ละเอียดกว่าตัวอย่างนี้ แต่ไม่ว่าจะเป็นแบบใด เป็นสไตล์ของนักเขียนบทแต่ละคน









## ลักษณะความสำคัญของการทริตเมนต์

1. ในยุคคลาสสิกของฮอลลีวู้ด นายทุนหรือผู้อำนวยการสร้างจะตัดสินใจเลือกสร้างภาพยนตร์จากบทที่เขียนมาในรูปแบบของทริตเมนต์เท่านั้น เพื่อที่ว่าเรื่องราวดังกล่าวจะปรากฏเป็นภาพยนตร์ในลักษณะใด ทริตเมนต์จึงมิใช่ต้นฉบับหรือต้นแบบของเรื่อง หากเป็นการบรรยายว่ามันจะออกมาเป็นภาพยนตร์อย่างไร
2. ลักษณะเฉพาะของทริตเมนต์ก็คือ จะต้องเป็นข้อเขียนที่อ่านแล้วสามารถเห็นภาพได้ว่าเรื่องราวต่างๆ จะดำเนินไปบนจอภาพยนตร์เช่นไรเสมอ
3. ทริตเมนต์ที่ดีนั้น อาจจะเขียนกันแค่หน้าเดียวหรือสองหน้าก็ได้ แต่ต้องสามารถนำเสนอได้ว่าผลขั้นสุดท้ายจะมีรูปร่างหน้าตาเช่นไร และบางเรื่องเราอาจเขียนทริตเมนต์ได้หลายรูปแบบด้วยกัน (ดังตัวอย่างทริตเมนต์เรื่อง หนูน้อยหมวกแดงในซีทฉบับนี้)

การทำทริตเมนต์ ช่วยให้การพัฒนาความคิดของเรื่องและโครงเรื่องเป็นไปอย่างมีระบบ มีความสอดคล้องกันเป็นเอกภาพ ตรงเป้าหมาย และตรงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ บทในขั้นทริตเมนต์นี้ จะต้องถูกต้องสมจริงไม่มีการเปลี่ยนแปลงตัวเรื่องอีกเรื่องแล้ว ด้วยเหตุที่เราจะต้องใช้มันเป็นแม่บทในการเตรียมงานสร้าง ในการเขียนบทเจรจา และการกำหนดภาพในรายละเอียดที่ว่าด้วยมุมกล้องและการเคลื่อนไหวกล้อง รวมทั้งการเชื่อมต่อภาพ ซึ่งหมายความว่า เมื่อถึงขั้นนี้ นายทุนหรือผู้อำนวยการสร้างสามารถดูบทและตัดสินใจที่จะผลิตหรือไม่ผลิตภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ได้เลย

---

## แหล่งอ้างอิง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546) “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์  
หน่วยที่ 1- 7” นนทบุรี สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช